

Încadrându-se în activitatea *Asociației Slavistilor din R.P.R.* și a catedrelor de slavistică și de limbă rusă de la Universitățile din București, Cluj și Iași și de la Institutul „Maxim Gorki” din București, un număr însemnat de cercetători slaviști, în majoritate tineri, au pornit acum câțiva ani la cercetarea diverselor graiuri slave vorbite în țara noastră.

În cele ce urmează vom face un scurt bilanț al cercetărilor de dialectologie slavă efectuate la noi în ultimul timp, pentru a căpăta o imagine globală și, pe cât posibil, exactă asupra a ceea ce s-a realizat, și asupra cercetărilor pe care urmează să le întreprindem în această direcție, evitând pe viitor lipsurile de pînă acum, între care cea mai evidentă este fărîmițarea eforturilor în acțiuni mărunte și lipsite de o perspectivă clară.

Studiile de dialectologie slavo-romină au fost inițiate, în România, de școala lingvistică de la Cluj, cu prilejul elaborării *Atlasului lingvistic român*, și sînt legate de numele academicianului Emil Petrovici, care, în deceniul al IV-lea, a efectuat cîteva anchete dialectale slave (sîrbești, bulgărești și ucrainene)¹. Tot acad. E. Petrovici a dat și primul studiu fundamental asupra unui grai slav de pe teritoriul țării noastre: cunoscuta monografie a graiului sîrbesc de la Carașova². De la acad. E. Petrovici au pornit în ultimii ani îndemnuri către slaviștii noștri de a-și da contribuția la cercetarea diverselor graiuri slave actuale din R.P.R.³

În cele ce urmează, vom trece în revistă principalele realizări obținute de lingviștii noștri în domeniul dialectologiei slave după 23 August 1944, grupîndu-le pe limbi.

a) Graiurile ucrainene

Prima lucrare de dialectologie ucraineană (și de dialectologie slavă în genere) apărută la noi în perioada de după 23 August 1944 este studiu lui I. Pătruț asupra unui grai ucrainean (huțul) din regiunea Suceava⁴.

Folosind materialul adunat în 1936—37 de la Brodina de acad. E. Petrovici, pentru ALR, I. Pătruț stabilește fizionomia fonetică a graiului ucrainean de aici și compară faptele cu cele din alte regiuni cu graiuri ucrainene (huțule și carpatice). La aprecierile cuprinse în recenziile lui Gh. Mihăilă, menționată anterior, ar fi de adăugat că studiul lui I. Pătruț conține unele considerații și sugestii interesante cu privire la interpretarea datelor din graiurile periferice arhaice și a proceselor din perioada de bilingvism.

Graiurile ucrainene din regiunea Maramureș au constituit recent (1958) obiectul unei disertații pe care a susținut-o la Harkov N. Pavliuc⁵. Ar fi bine

¹ Vezi ALR II, p. III-IV. Graiurile sîrbești — punctele cartografice 25 și 37; graiurile bulgare — 48 și 991; graiurile ucrainene — 366.

² Emil Petrovici, *Graiul carașovenilor. Studiu de dialectologie slavă meridională*, București, 1935.

³ Emil Petrovici, *Sarcinile actuale ale dialectologilor din R.P.R.*, în „Fonetica și dialectologie”, vol. I, București, 1958, p. 210; *Dezvoltarea studiilor de slavistică*, în SCL, 3/1959, p. 340; cf. și *Activitatea în domeniul slavisticii din Republica Populară Română în perioada 1944—1958*, în „Romanoslavica”, III/1958, p. 7 (articol redacțional).

⁴ I. Pătruț, *Fonetica graiului huțul din valea Sucevei*, Editura Acad. R.P.R., 1957, 80 p., cu rezumate în l. rusă și franceză. Lucrarea a fost recenzată de Gh. Mihăilă, v. SCL, 2/1958, p. 286—289.

⁵ N. Pavliuc, *Українські говори Мараморощини*. Autoreferat al disertației pentru obținerea titlului de candidat în științe filologice, Harkov, 1958, 18 p. Cf. și articolul *Деякі лексичні особливості українських говірок Мараморощини*, în revista „Культурний порадник” 3/1958.